

بررسی جنسیت و تفاوت‌های آن در ادراک فضای شهری

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۲

کد مقاله: ۴۸۱۲۸

سمیرا اللهقلی پور ملایوسف^{۱*}، مریم حافظی فر^۲

چکیده

فرآیند ادراک مردان از محیط شهری بصورت کل به جزء است. یعنی ابتدا کلیت درک شده سپس به جزئیات توجه میشود. اما در اغلب زنان فرآیند ادراک جزء به کل است. یعنی مردان ابتدا کلیات فرم بناها را درک می کنند و سپس جزئیات را اما زنان ابتدا جزئیات و سپس کلیات را درک می کنند. البته باید توجه داشت که این فرآیند در چند ثانیه اتفاق می افتد و در نهایت هر دو گروه (زنان و مردان) یک واقعیت را تجربه می کنند اما از نظر ذهنی، ذهن هر یک روی یک بخش تأکید دارد. روش اصلی پژوهش در این نوشتار روش توصیفی به همراه تحلیل محتوای کیفی و تحلیل داده های برداشت شده با روش مطالعات میدانی انجام شده است. یافته های این پژوهش نشان می دهد تفاوت های جنسیتی نمود بارزی در ادراک سه بعدی، جهت یابی در محیط شهر، نوع خوانایی محیط، مهارت نقشه خوانی و در نهایت روش های مسیر یابی و راهیابی پیدا می کنند. بنابراین مولفه های مذکور را می توان به عنوان اصلی ترین انگاره های تفاوت های ادراکی در محیط شهری به شمار آورد. البته همه اینها مرهون تفاوتها در ساختار مغز انسانها بوده که البته هم برای زنان و هم برای مردان بصورت اکتسابی قابل تغییر است. در نتیجه با در نظر گرفتن و توجه به مولفه های بسیار ظریفی قادر خواهیم بود تا فضای مشترک مطلوب تری برای هر دو گروه طراحی نماییم. در انتها با ارائه چند راهکار تلاش شده تا به این فضای مطلوب نزدیک شود.

واژگان کلیدی: جنسیت، ادراک، فضای شهری، معماری

۱- دانشجوی ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران (نویسنده مسئول)

Samira.allahgholipour@yahoo.com

۲- استادیار گروه معماری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران